

Rapport

Rapport over een klacht over het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland.

Datum: 6 juli 2011

Rapportnummer: 2011/203

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat op 8 december 2008 de politieambtenaren die ter plaatse kwamen bij een aanrijding waarbij zij betrokken was:

niet de moeite hebben genomen om hun auto uit te stappen om de situatie op te nemen;

onvoldoende uitleg hebben gegeven over de reden dat zij een andere aanrijding prioriteit gaven.

Feiten & Visies

Wat is er gebeurd?

Op 6 december 2008 werd verzoekster rijdend met haar auto op de A10 aangereden door een andere automobilist. De automobilist wilde doorrijden maar verzoekster wist de automobilist ertoe te bewegen om de auto te parkeren om het schadeformulier in te vullen. De automobilist weigerde het formulier in te vullen waarna verzoekster besloot om de politie te bellen. In afwachting van de komst van de politie arriveerde een weginspecteur van Rijkswaterstaat. Ondanks de pogingen van de weginspecteur om de automobilist mee te laten werken aan het invullen van het schadeformulier bleef de automobilist weigeren. Na ongeveer 20 minuten arriveerden twee politieambtenaren. De politieambtenaren bleven in hun auto zitten en overlegden met de weginspecteur. De weginspecteur liet vervolgens aan verzoekster weten dat de politieambtenaren niets konden doen en vanwege een andere melding door zouden rijden. Op de vraag van verzoekster aan de politieambtenaren wat zij moest doen antwoordden de politieambtenaren dat zij niets voor haar konden doen. Op haar vraag of zij aangifte kon doen lieten de politieambtenaren weten dat zij dit op een later tijdstip kon doen. Daarop vervolgden de politieambtenaren hun weg.

Procedure

Op 10 december 2008 diende verzoekster een klacht in over het optreden van de betrokken politieambtenaren van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland. Op 21 oktober 2009 bracht de Commissie voor de Politieklachten Amsterdam-Amstelland haar advies aan de korpsbeheerder uit over de klacht van verzoekster. Verzoeksters klacht bevatte twee aspecten: het (niet) optreden van de betrokken politieambtenaren en de schade die zij zou hebben geleden als gevolg van de nalatigheid van de politie. De Commissie gaf in het advies aan zich niet bevoegd te achten over het vaststellen van de civielrechtelijke aansprakelijkheid en de door verzoekster geëiste schadevergoeding. Verzoekster werd erop gewezen dat zij een verzoek tot schadevergoeding kon richten aan

het bureau Juridische zaken van het korps.

Uit de aan de Nationale ombudsman overgelegde stukken kan niet worden opgemaakt of verzoekster een verzoek om schadevergoeding aan dit bureau gericht heeft.

De klachtencommissie adviseerde de korpsbeheerder om de klacht over het niet optreden van de politie ongegrond te verklaren.

In het advies motiveerde de Commissie haar oordeel als volgt:

"...Gelet op de melding die de betrokken politieambtenaren hadden gekregen van een aanrijding waarbij vijf voertuigen betrokken waren, acht de Commissie het begrijpelijk dat zij ervoor hebben gekozen om door te rijden, nadat zij hadden gecontroleerd dat hun hulp niet nodig was bij de aanrijding waarbij klagster betrokken was. Hoewel de Commissie zich kan voorstellen dat deze handelwijze van de politieambtenaren onfatsoenlijk op klagster overkomt, oordeelt de Commissie dat deze handelwijze niet onbehoorlijk is. De politieambtenaren moesten snel naar die andere aanrijding toe, waarbij meerdere auto's waren betrokken. Gelet op die informatie, acht de Commissie de handelwijze van de politieambtenaren niet onbehoorlijk..."

De korpsbeheerder stelde verzoekster op 12 november 2009 in kennis van zijn oordeel over de klacht. De korpsbeheerder besloot het advies van de Commissie te volgen en verklaarde de klacht ongegrond.

Op 8 oktober 2010 diende verzoekster een klacht in bij de Nationale ombudsman. In het telefoongesprek tussen verzoekster en een medewerkster van de Nationale ombudsman op 29 november 2010 gaf verzoekster aan dat het haar met name ging over het feit dat de politieambtenaren zonder meer zijn weggereden na de aanrijding. Verzoekster vertelde het redelijk te hebben gevonden als de betrokken politieambtenaren waren uitgestapt om de situatie ter plaatse te beoordelen en haar daarna de mededeling hadden gedaan dat een ander ongeval meer prioriteit had.

Op 10 december 2010 opende de Nationale ombudsman het onderzoek naar de klacht van verzoekster.

Afhandeling schade

Uit de door verzoekster toegezonden stukken blijkt dat verzoekster op 16 december 2008 de schade aan haar verzekeraar meldde. Bij de schademelding werden als bijlage het ingevulde aanrijdingsformulier en een kopie van een door het regionale politiekorps Haaglanden opgemaakte verkeersongevallenregistratieset gevoegd.

In een eerder rapport van de Nationale ombudsman (2010/116) is de rol van de politie bij de afhandeling van een eenvoudige aanrijding als volgt beschreven.

"...Verzekeringsmaatschappijen verstrekken het (Europees) schadeformulier aan hun cliënten die bij hen zijn verzekerd op grond van de Wet Aansprakelijkheid Motorrijtuigen (WAM). Op dit formulier noteert de verzekerde na een ongeval met zijn of haar motorrijtuig allerlei gegevens die betrekking hebben op dat ongeval.

Ook als bij een aanrijding de politie op de plaats van het ongeval aanwezig is, hetgeen bij lang niet alle aanrijdingen het geval is, is de politie in beginsel niet betrokken bij het invullen van het schadeformulier. De politie zal in zulke gevallen vrijwel steeds de gegevens van de betrokkenen natrekken. Het is dan een kleine moeite om de gegevens

meteen ook te verstrekken aan de betrokkenen, zodat zij deze gegevens kunnen noteren op het schadeformulier. Dat de politie soms ook wel behulpzaam is bij het invullen van dit formulier, leidt er echter niet toe dat een bij een aanrijding betrokken burger aanspraak kan maken op deze hulp en dat de politie onder alle omstandigheden gehouden is betrokkenen behulpzaam te zijn bij het invullen van het schadeformulier..."

Visie van de korpsbeheerder

In de reactie van 23 maart 2011 op de klacht van verzoekster verwees de korpsbeheerder naar de inhoud van de verklaring die door de ter plaatse aanwezige weginspecteur van Rijkswaterstaat was afgelegd in het kader van het onderzoek naar de klacht. De betrokken politieambtenaren konden zich het voorval niet herinneren. Uit hetgeen de weginspecteur verklaarde kwam naar voren dat pas nadat de weginspecteur had gezegd dat hij kon bemiddelen bij de aanrijding en dat zij door konden rijden in verband met een andere melding, de politieambtenaren zijn weggereden. De korpsbeheerder onderschreef hetgeen de Commissie over de beleving van verzoekster over een en ander schreef, maar achtte het begrijpelijk dat de politieambtenaren ervoor kozen om door te rijden nadat zij hadden vastgesteld dat hun hulp niet nodig was.

Visie verzoekster

Op 11 april 2011 ontving de Nationale ombudsman de reactie van verzoekster. Zij achtte de reactie van de korpsbeheerder over de wijze van afhandeling van de aanrijding ter plaatse "kort door de bocht".

Zij constateerde dat de politieambtenaren zijn afgegaan op het aanbod van de weginspecteur om de zaak te bemiddelen/af te handelen. De zaak werd echter niet afgehandeld omdat de tegenpartij zijn medewerking bleef weigeren. De weginspecteur kon de zaak alleen ter plaatse afhandelen zoals hij met de politieambtenaren had afgesproken als hij het mandaat en de daarbij behorende verantwoordelijkheid had om de tegenpartij te verplichten om mee te werken aan de afhandeling van de schade of op zijn minst zijn persoonsgegevens te laten overleggen. Die bevoegdheid had de weginspecteur niet. De betrokken politieambtenaren konden er dan ook niet van uitgaan dat de weginspecteur hun

taak kon overnemen.

Motivering van het oordeel

Waaraan toetst de Nationale ombudsman?

I De politieambtenaren hebben niet de moeite genomen om uit de auto te stappen om de situatie op te nemen.

De Nationale ombudsman toetst aan het vereiste van correcte bejegening.

Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat overheidsinstanties zich in hun bejegening van burgers hulpvaardig opstellen.

Een van de kenmerken van correcte bejegening is dienstbaarheid wat eenvoudige hulpvaardigheid omvat.

II De politieambtenaren hebben onvoldoende uitleg gegeven over de reden dat zij een andere aanrijding meer prioriteit gaven.

Ook bij deze gedraging gaat het om het toetsen van het vereiste van correcte bejegening. Het vereiste van correcte bejegening spitst niet op toe dat overheidsinstanties burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

Hoe luidt het oordeel?

I De betrokken politieambtenaren hebben niet de moeite genomen om hun auto uit te stappen om de situatie ter plaatse op te nemen.

Uit de reactie van verzoekster blijkt dat het haar vooral dwarszit dat de politieambtenaren niet de moeite hebben genomen om de situatie ter plaatse te beoordelen. Als het gaat om de afhandeling van de schade als zodanig, was in dit geval de aanwezigheid van de politie niet noodzakelijk. Immers, het ging om een eenvoudige aanrijding, zonder letsel. In zo'n geval is het niet nodig om een registratieset op te maken.

De Nationale ombudsman hanteert in beginsel het uitgangspunt dat, als er geen sprake is van letsel of ernstige schade, de afhandeling van een aanrijding een zaak is tussen de betrokken partijen. De politie biedt hooguit in het kader van haar hulpverleningstaak medewerking aan. Het ligt anders als, zoals in het geval van verzoekster de tegenpartij niet meewerkt aan de verplichting tot het invullen van een schadeformulier. Volgens de verklaringen die zijn opgemaakt in het kader van het onderzoek hebben de politieambtenaren verzoekster gewezen op de mogelijkheid om aangifte te doen wegens

het verlaten plaats ongeval. Uit een kopie van de brief aan haar verzekeringsmaatschappij met de melding van de schade blijkt dat verzoekster in de veronderstelling was dat zij op het politiebureau in haar woonplaats ook aangifte van dit feit had gedaan. Bij de bijlagen bij deze brief zat echter een kopie van een ongedateerde verkeersongevallenregistratieset opgemaakt door een politieambtenaar van het korps Haaglanden over de aanrijding die plaatsvond in Amsterdam. Over de gedraging van de politieambtenaar die de registratieset heeft opgemaakt is weliswaar niet geklaagd, de handelwijze van deze politieambtenaar is voor de Nationale ombudsman dermate bevreemdend dat hij het regionale politiekorps Haaglanden heeft gevraagd de gang van zaken met betrekking tot de totstandkoming van de registratieset te onderzoeken. Door de politie Haaglanden werd meegedeeld dat het gebruik van een registratieset te maken heeft met de beperkingen van het registratiesysteem.

De Nationale ombudsman begrijpt dat de betrokken politieambtenaren van het korps Amsterdam-Amstelland prioriteit gaven aan een melding van een aanrijding waarbij meerdere auto's betrokken waren. Omdat de betrokken politieambtenaren zich het voorval niet meer konden herinneren is niet vast te stellen of en hoe verzoekster daadwerkelijk is meegedeeld dat zij aangifte kon doen tegen de tegenpartij vanwege zijn weigering om mee te werken. Verzoekster heeft zich in ieder geval tot de politie in haar woonplaats gewend met als doel om aangifte te doen.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de betrokken politieambtenaren te lichtvaardig ervan uit zijn gegaan dat de afwikkeling van de schade aan de weginspecteur overgelaten kon worden. Zowel de weginspecteur als verzoekster hadden voordat de politie ter plaatse was tevergeefs getracht de tegenpartij ertoe te bewegen om mee te werken aan de schadeafwikkeling.

De politieambtenaren hadden zich ervan moeten vergewissen of de weginspecteur, gelet op zijn taak in staat was de aanrijding af te handelen. Indien hun de tijd ontbrak om zelf te bemiddelen tussen verzoekster en de andere bestuurder, hadden zij tenminste kunnen zorgen dat verzoekster kon beschikken over de persoonsgegevens van de tegenpartij door het kenteken te laten natrekken. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de betrokken politieambtenaren zich onvoldoende dienstbaar en hulpvaardig hebben opgesteld door na te laten de situatie ter plaatse in te schatten. Zij handelden hierdoor in strijd met het vereiste van een correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II De politieambtenaren hebben onvoldoende uitleg gegeven over de reden dat zij een andere aanrijding prioriteit gaven.

De Nationale ombudsman acht het aannemelijk dat in een kort tijdbestek er zowel een melding was van de aanrijding van verzoekster als een aanrijding waarbij een vijftal

voertuigen betrokken was. De Nationale ombudsman kan vanwege het ontbreken van de verklaringen van de betrokken ambtenaren niet vaststellen of zij verzoekster voldoende duidelijk hebben gemaakt waarom zij prioriteit gaven aan de andere melding van een aanrijding. Uit de verklaring van de wegingspecteur blijkt dat de betrokken politieambtenaren tegenover de wegingspecteur voldoende duidelijk hebben gemaakt waarom zij wegrede. De wegingspecteur heeft de redenen voor vertrek van de betrokken politieambtenaren vervolgens overgebracht aan verzoekster.

Nu de politieambtenaren de uitleg hebben gegeven aan de wegingspecteur is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politieambtenaren niet kan worden verweten dat zij onvoldoende uitleg hebben gegeven over hun keuze om aan een andere aanrijding meer prioriteit te geven.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedragingen van de politie Amsterdam-Amstelland is gegrond voor wat betreft het opnemen van de situatie ter plaatse en niet gegrond voor wat betreft het geven van voldoende uitleg over het geven van prioriteit aan een andere aanrijding.

Onderzoek

Op 8 oktober 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift over de gedragingen van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland. Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als gedragingen van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (de burgemeester van Amsterdam) werd op 10 december 2010 een onderzoek ingesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoeker en de korpsbeheerder gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Achtergrond

I. Aanwijzing verkeersongevallen van 31 oktober 2001, in werking getreden op 1 januari 2002 (stcr. 2001, 243) en geldig tot 31 maart 2008

Registratieset: formulier dat door behandelende politiemensen opgemaakt wordt indien zij een verkeersongeval/aanrijding opnemen. In het formulier worden kenmerken van voertuigen, betrokkenen en aanrijdingen opgenomen, inclusief een situatietekening.

Proces-verbaal: ambtelijk verslag van een verkeersongeval/aanrijding opgemaakt ten behoeve van een mogelijke strafrechtelijke vervolging door het OM, waarin naast gegevens over de aanrijding eventuele strafbare gedragingen genoemd staan. Een registratieset maakt hier deel van uit.

2. Geen registratieset of proces-verbaal

In beginsel (zie de uitzonderingen genoemd in par. 4) wordt geen registratieset of proces-verbaal opgemaakt in geval van licht letsel en/of lichte schade. In deze gevallen wordt een kenmerkenmelding gedaan aan AVV.

3. Registratieset

Wanneer een verkeersongeval meer dan licht letsel tot gevolg heeft, dan wel meer dan lichte schade, wordt alleen een registratieset opgemaakt (zie de uitzonderingen genoemd in par 4.). Op de registratieset wordt in dat geval aangegeven dat geen proces-verbaal wordt opgemaakt. In geval sprake is van meer dan lichte schade wordt het kentekenbewijs op basis van artikel 60 WVV94 en art. 39 Kentekenreglement ingevorderd aan de RDW Centrum voor voertuigtechniek en informatie toegezonden.